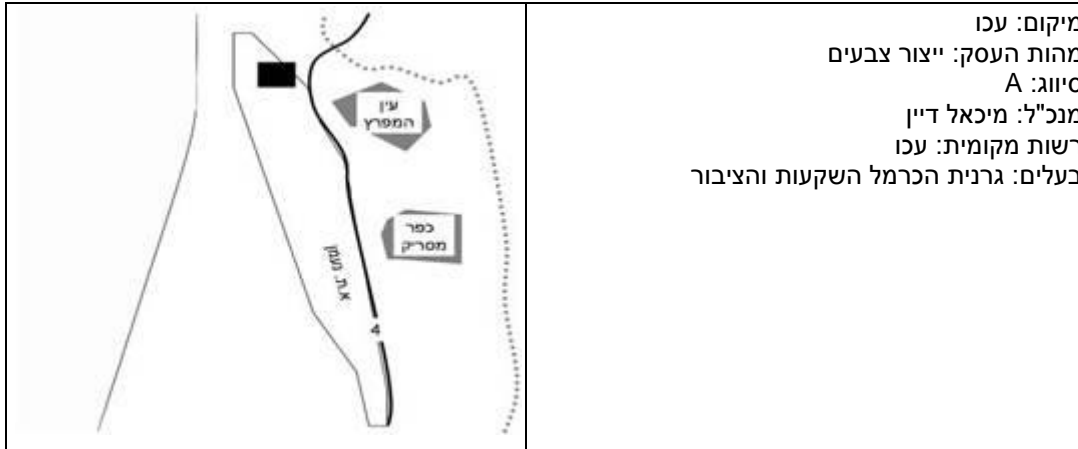

טמבור תשלובת צבעים וכימיקלים

טמבור תשלובת צבעים וכימיקלים הוא מפעל לייצור צבעים ומדללי צבע, השייך לקבוצת טמבור. קבוצת טמבור היא חברה הנסחרת בבורסה ורוב מניותיה מוחזקות בידי חברת גרנית הכרמל השקעות בע"מ שבבעלות קבוצת עזריאלי.

בדיקה שעשינו הסתמכנו על המסמכים האלה:

1. תנאי רישיון עסק מתאריך 4.9.05.
2. תוצאות בדיקות מתאריכים שונים, כמפורט בטבלת פירוט הבדיקות.

ניתוח הממצאים

התאמת התנאים ברישיון העסק לתקנים ישראליים

שפכים: התנאים ברישיון תואמים את תקנות המים (מניעת זיהום מים) (מתכות ומזהמים אחרים), התשס"א-2000, תקנות רישוי עסקים (ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים), התשס"ג-2003, חוק הרשויות המקומיות (ביוב), התשכ"ב-1962.

פליטות לאוויר מקווי הייצור:

בתנאי הרישיון נקבע שניטור מקורות נקודתיים (מיכלי אבקות, ריאקטורים), יבוצע רק לפי דרישת המשרד. במפעל אין דוד קיטור אבל יש קו מילוי לממיסים באריזות קטנות (ראו רשימת ממיסים בטבלת איכות אוויר) שמהווה מקור פליטות ומן הראוי שתבוצענה בדיקות בחלל העבודה. היה אפשר לצפות ממפעל בסדר גודל זה שתוכן תכנית דגימות מסודרת למקורות בעייתיים ויוגדרו פרמטרים וערכים לפליטות בחלל העבודה. **ניטור סביבתי באוויר:** המפעל נדרש להבטיח כי ריכוז החומרים: טולואן, מתיל איזובוטיל קטון, מתיל אתיל קטון, מתילן כלוריד, כסילן וכרום 6 בלתי מסיס לא יעלה על הערכים המוגדרים שם. לא מצאנו ניטורים שבודקים את החומרים הנ"ל בשנתיים האחרונות. באוגוסט 2010, בעקבות תלונות של תושבים שהתלוננו על ריחות חומרים כימיים בסביבת המפעל והמפעלים הסמוכים אליו, ביצע המשרד להגנת הסביבה בדיקה לאיתור חומרים נדיפים. לפי בדיקה זו, ריכוזי החומרים האורגניים שנמדדו בטמבור עומדים בדרישות דו"ח אלמוג.

התאמה לתקנים בינלאומיים

שפכים: התקן מקובל חוץ מזה שנקבע לצינידים ואלומיניום: התקן מאפשר ריכוז של 0.5 מ"ג/ל לעומת 0.2 בתקן גרמני וב-BAT לצינידים ו-25 מ"ג/ל לאלומיניום, בערך פי שמונה מהתקן הגרמני וה-BAT. **פליטות מקו ייצור:** לא נקבעו תקנים **ניטור סביבתי באוויר:** ראו טבלה והערות

מהמשרד להגנת הסביבה נמסר כי "מאחר וטמבור הינו מפעל עליו יחול חוק אויר נקי החל בשנת 2014, עדכון הדרישות בנושא זה ידחה עד אז".

עמידה בתקנים

אוויר

2007-2009: לא נדרשו ולא בוצעו מדידות של מוקדי פליטה ואיכות אוויר.

2010:

ניטור סביבתי מאוגוסט 2010: הנתונים מהנקודה של טמבור לא נשמרו עקב תקלה במהלך המדידה.
 ניטור סביבתי מספטמבר 2010: יש עמידה בתקנים.

שפכים

2007: חריגות משמעותיות במוצקים מרחפים (עד 238%), כלל מוצקים (עד 200%) (כלורידים (עד 600%) וצריכת חמצן כימית (עד 179%).

2008: חריגה בכל הפרמטרים, כולל מתכות למשל: כלל מוצקים (עד 180%), כלורידים (עד 743%), כרום (2280%), פלואוריד (עד 180%), מוליבדן (53%), נתרן (260%), נחושת (83%), ניקל (440%).

2009: התקבלו רק שתי תוצאות בדיקות שהיו תקינות.

2010: התקבלו רק שתי תוצאות בדיקות שהיו תקינות.

תדירות הבדיקות

אוויר

לא הוגשה תכנית בדיקות כנדרש.

שפכים

2007: מצאנו 8 בדיקות מורכבות ועוד 1 בדיקת חטף מתוך 12 בדיקות "חטף" + 2 בדיקות מורכבות לשנה שנדרשות.

2008: מצאנו 9 בדיקות מורכבות ועוד 1 חטף מתוך 12 בדיקות "חטף" + 2 בדיקות מורכבות לשנה שנדרשות.

2009: מצאנו 2 בדיקות מורכבות מתוך 12 בדיקות "חטף" + 2 בדיקות מורכבות לשנה שנדרשות.

2010: מצאנו 2 בדיקות מתוך 12 בדיקות "חטף" + 2 בדיקות מורכבות לשנה שנדרשות.

ניטור סביבתי באוויר : לא הוגשה תכנית בדיקות כנדרש.

שפכים- השוואת תקנים

BAT**	תקן גרמני *	תקן ישראלי [1]	תנאים ברישיון עסק	פרמטר
		430	430 מג/ל	כלורידים
		6-10	6-10	pH
5-30	50 (אנגליה)	30	30	TSS
		(1981)3500		TS
		(1981)2000	2000	COD
		6.0	6.0	פלואוריד
		1000	-	סולפטים
0.2	0.2	0.5	0.5	ציאנידים
1.0		1.0	1.0	DOX
		20	20	שמן מינרלי
		100		שמן מאכל
		3.0		פנולים וקרזולים
				סריקת מתכות:
0.1-0.5	0.1	0.1	0.1	כסף
1-10	3.0	25.0	25.0	אלומיניום
		0.1	0.1	ארסן
		1.5	1.5	ברון
0.1-0.2	0.2	0.1	0.1	קדמיום
		1.0	1.0	קובלט
		0.5	0.5	כרום 3+
0.1-0.2	0.1	0.1	0.1	כרום 6+
0.1-2.0	0.5			סה"כ כרום
0.2-2.0	0.5	1.0	1.0	נחושת
	-	0.05	0.05	כספית
		0.5	0.5	כלור חופשי
		1.0	1.0	מנגן
		0.15	0.15	מוליבדן
		230	230	נתרן
0.05-0.5	0.5-1.0	0.5	0.5	ניקל
0.05-0.5	0.5	0.5	0.5	עופרת

		1.0	1.0	נחושת
0.2-2.0	2.0	2.0	2.0	בדיל
0.2-2.0	2.0	3.0	3.0	אבץ

* BAT, surface treatment of metals and plastics, p. 456

** BAT, surface treatment of metals and plastics, p.vi

אוויר - השוואת תקנים

מיקרוגרם/מ"ק				
פרמטר	תנאים ברישיון עסק	תקן ישראלי [2]	דו"ח אלמוג [3]	הערות
טולואן - יממתי שנתי	3770 -	10,000 -	3770 300	
מתיל איזובוטיל קטון - יממתי שנתי	1200 490	- -	1200 490	
מתיל אתיל קטון - יממתי שנתי	13,000 1000 80	- - -	13,000 1000 80	
מתילן כלוריד - יממתי שנתי	2.1 21	- -	1040 90	נראה שיש טעות בתנאי הרישיון
קסילן - יממתי שנתי	4800 80	- -	4800 434	הפרש לא ברור
כרום VI - יממתי שנתי	0.000025 0.00025	- -	0.00025 [4] 0.00025	נראה שיש טעות בתנאי הרישיון

שיתוף פעולה מטעם הנהלת המפעל

המפעל שיתף פעולה בצורה מלאה לרבות עריכת סיור לנציגי העמותה, מסירת מידע וכו'.

תגובת הנהלת המפעל:

1. אנו פועלים רבות למען איכות הסביבה ומשקיעים בנושא זה השקעות רבות. חברת טמבור נבדקה על ידי אנליסטית סביבתית מטעם דירוג מעלה, וקיבלה ציון פלטינה (הגבוה ביותר), לאחריות תאגידית וסביבתית.
2. הדיגומים הבלתי תקינים מלפני מספר שנים היו עקב היות נקודת הדיגום משותפת עם שכן, ומאז כבר מספר שנים כלל הדיגומים שלנו תקינים.
3. בשפכים אנחנו מבצעים דגימה חודשית מורכבת וזה באחריות איגוד ערים ובמתכונת פתע. יצוין כי החלפנו חומרי טיפול ושיפרנו את התוצאות מבחינת הפרמטרים כלוריד ונתרן שהנם קריטיים עבור הסביבה.
4. דיגומי ממסים שלנו על הגדר תקינים לחלוטין.
5. לאחרונה הקימה טמבור בעכו מפעל גדול חדש למוצרי גבס (המשמשים בבניה ירוקה), הבנוי על פי תקני איכות הסביבה המתקדמים ביותר באירופה והדבר היחידי הנפלט ממנו הינם אדי מים.

יפעת צ'רפק

יועצת משפטית ועוזרת מנכ"ל | טמבור בע"מ

טבלה מס' 1 פירוט הבדיקות שנתקבלו לעומת הדרישות בתנאי הרישיון של המפעלים

תקנים	נדירות בדיקות נדרשת	הגורם שהמפעל חייב לדווח לו	פירוט הבדיקות שקיבלנו ובחנו בדו"ח [5]
אוויר ניטור סביבתי מיכלי אבקות ריאקטורים	לא כתוב לא כתוב לא כתוב	לעיון משרד משרד	2010: ניטור סביבתי

שפכים	אחת לחודש חטף אחת לחצי שנה מורכב	משרד	2007: 8 בדיקות (מורכב) + 1 2008: 9 בדיקות (מורכב) + 1 2009: 2 בדיקות (מורכב) 2010: 2 בדיקות + ממוצע רב-שנתי (2007-9)
-------	--	------	--

טבלה מס' 2 אחוזי החריגות מהתקן המותר בכל הבדיקות

אחוז החריגה	תוצאות בדיקה		פרטי הבדיקה			
	תקן	תוצאות מ"ג/מק"ת	תאריך הבדיקה	מיקום הבדיקה (נ)-נקודת בדיקה (מ)- מ.ס. בדיקה (ס)- סוג ארובה	סוג הבדיקה (א)-אוויר (ש)-שפכים	
86	3500	6525	1.7.08	מורכב כלל ש. (נ)	TS	ש
102		7085	13.5.08			
201		10560	11.11.07			
189		10120	27.10.08			
398	430	2143	1.7.08	מורכב כלל ש. (נ)	כלורידים	ש
138		1025	4.3.08			
39		599	8.12.08			
41		610	10.2.08			
368	430	2015	13.5.08	מורכב כלל ש. (נ)	פלוואריד	ש
612		3065	11.11.07			
743		3628	27.10.08			
181	6	16.9	2.6.08	מורכב כלל ש. (נ)	כרום (6)	ש
98		11.9	10.2.08			
200	0.1	0.3	2.6.08	מורכב כלל ש. (נ)	מוליבדן	ש
2280		2.38	10.2.08			
53	0.15	0.23	2.6.08	מורכב כלל ש. (נ)	נתרן	ש
72	230	397	2.6.08	מורכב כלל ש. (נ)	קובלט	ש
100.4		461	4.3.08			
246		796	10.2.08			
260		828	27.10.08			
25	1	1.25	10.2.08	מורכב כלל ש. (נ)	נחושת	ש
83	1	1.83	10.2.08	מורכב כלל ש. (נ)	ניקל	ש
448	0.5	2.74	10.2.08	מורכב כלל ש. (נ)	COD	ש
39	2000	2795	13.5.08	מורכב כלל ש. (נ)	Tss	ש
179		5580	11.11.07			
238	1000	3380	11.11.07	מורכב כלל ש. (נ)	מגנזיום	ש
		1110	27.10.08	אקראי אחרי מ. (נ)		

- [1] תקנות המים (מניעת זיהום מים)(מתכות ומזהמים אחרים) התשס"א-2000
 תקנות רישוי עסקים (ריכוז מלחים בשפכים תעשייתיים) התשס"ג-2003
 חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות (הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב), התשמ"ב-1981
- [2] תקנות למניעת מפגעים (איכות אוויר), התשנ"ב-1992
- [3] ערכי ייחוס מומלצים למזהמים באוויר, מרץ 2006 (המשרד לאיכות הסביבה). מסתמך על תקנים אמריקנים ו-WHO. אינו מסתמך על תקנים של הקהילה האירופית (EC)
- [4] הריכוז הנקוב הוא לרמת סיכון של 1:100,000. עבור רמת סיכון של 1:1,000,000 הריכוז יקטן פי 10.
- [5] הגשנו בקשות לקבלת בדיקות מהשנים 2008-9. בפועל קיבלנו בחלק מהמפעלים גם ל-2010